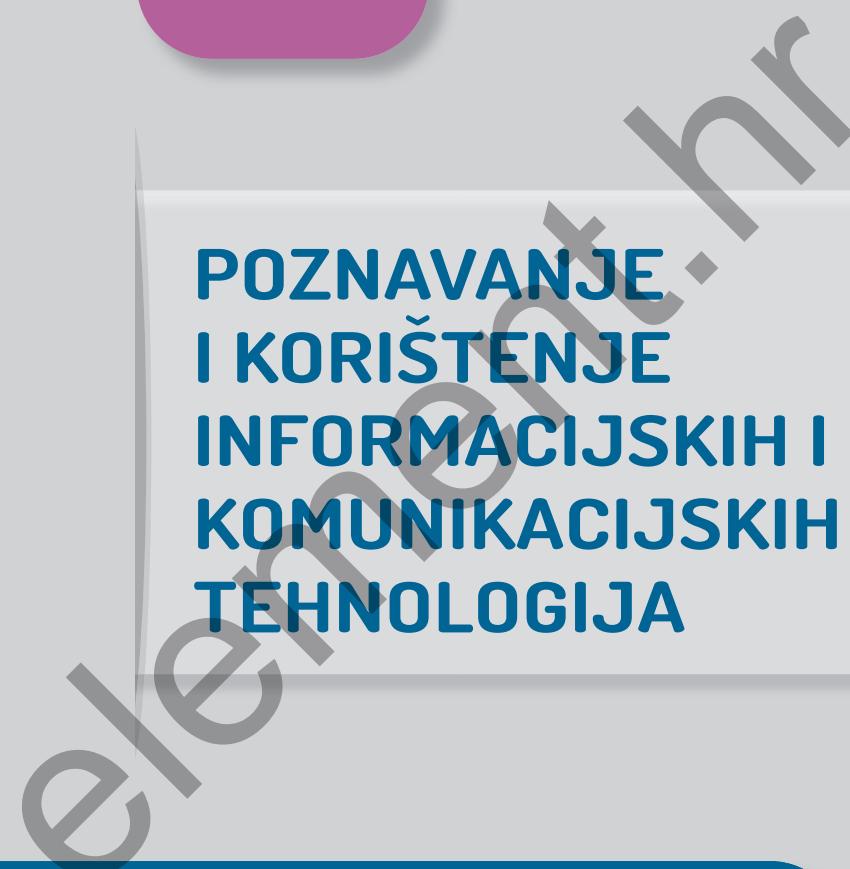

POZNAVANJE I KORIŠTENJE INFORMACIJSKIH I KOMUNIKACIJSKIH TEHNOLOGIJA

-
- 1. Prikaz podataka u računalu
  - 2. Građa računala
  - 3. Operacijski sustav

element.hr

1.

Prikaz podataka u računalu

1.1. Dekadski i binarni brojevni sustav

1. Što je **brojevni sustav**?

---

2. Je li dekadski brojevni sustav **pozicijski** ili **nepozicijski**? Objasni.

---

3. Napiši jedan primjer brojevnog sustava koji je pozicijski: _____

4. Napiši jedan primjer brojevnog sustava koji je nepozicijski: _____

5. Koja je baza **dekadskog** brojevnog sustava? Koje su njegove znamenke? Napiši jedan broj u tom brojevnom sustavu.

---

6. Zaokruži brojeve koji spadaju u **binarni** brojevni sustav:

101101   AB   7323   BE2A   8000   10   7777   79F3

7. Zaokruži brojeve koji spadaju u **dekadski** brojevni sustav:

101101   AB   7323   BE2A   8000   10   7777   79F3

1.

Prikaz podataka u računalu

8. Zadane brojeve rastavi po težinama. Pazi u kojem su brojevnom sustavu zapisani brojevi.

Broj	Rastav po težinama
$38,29_{(10)}$	$3 \cdot 10^1 + 8 \cdot 10^0 + 2 \cdot 10^{-1} + 9 \cdot 10^{-2}$
$101,01_{(2)}$	
$101011_{(2)}$	
$301,298_{(10)}$	
$1011,111_{(10)}$	

9. Odredi neposrednog prethodnika i sljedbenika sljedećih brojeva:

Prethodnik	Broj	Sljedbenik
$7359_{(10)}$	$7360_{(10)}$	$7361_{(10)}$
	$999_{(10)}$	
	$10101000_{(2)}$	
	$10111111_{(2)}$	
	$100000_{(2)}$	

10. Popuni tablicu:

Prethodnik	Broj	Sljedbenik
$9999_{(10)}$		
	$1010111_{(2)}$	
	$100_{(10)}$	
		$541_{(10)}$
		$101100_{(2)}$
$10111_{(2)}$		

1.2.**Veza binarnog i dekadskog
brojevnog sustava**

1. Zadane brojeve zapisane u binarnom brojevnom sustavu pretvori u dekadski brojevni sustav. Prikaži cijeli postupak pretvaranja.

Binarni zapis	Dekadski zapis
$1011_{(2)}$	
$100001_{(2)}$	
$1_{(2)}$	
$10111111_{(2)}$	

2. Zadane brojeve zapisane u binarnom brojevnom sustavu prikaži u dekadskom brojevnom sustavu. Prikaži cijeli postupak.

Binarni zapis	Dekadski zapis
$111,11_{(2)}$	
$10001,101_{(2)}$	
$0,1_{(2)}$	
$100100,00011_{(2)}$	

1.

Prikaz podataka u računalu

3. Zadane brojeve zapisane u dekadskom brojevnom sustavu prikaži u binarnom brojevnom sustavu. Prikaži cijeli postupak.

Dekadski zapis	$28_{(10)}$	$76_{(10)}$
Binarni zapis		
Dekadski zapis	$134_{(10)}$	$101_{(10)}$
Binarni zapis		

4. Zadane brojeve zapisane u dekadskom brojevnom sustavu prikaži u binarnom brojevnom sustavu. Prikaži cijeli postupak.

Dekadski zapis	$98,625_{(10)}$	$251,5_{(10)}$
Binarni zapis		
Dekadski zapis	$98,625_{(10)}$	$251,5_{(10)}$
Binarni zapis		

Dekadski zapis	77,3125 ₍₁₀₎	0,8125 ₍₁₀₎
Binarni zapis		

5. Popuni tablicu.

Binarni zapis	Dekadski zapis
10111,011 ₍₂₎	
	123,09375 ₍₁₀₎

Postupak:

1.3. Pojam količine podataka

1. Što je bistabil?

---

2. Svi podatci u memoriji računala spremaju se u _____ obliku.

---

4. Kako se definira duljina registra?

---

5. Odredi kolika je duljina registra u kojem je zapisan sljedeći sadržaj:

0	1	1	1	0	0	1	1
---	---	---	---	---	---	---	---

Duljina je _____ bitova.

6. Kako se definira memorija računala?

---

7. Ako imamo osobno računalo koje radi sa 32-bitovnim podatcima, to znači da je duljina registra – riječi u memoriji _____ bita. U tom slučaju polu-riječ ima _____ bita, a dvostruka riječ _____ bita.

8. Koliko jedan bajt ima bitova? _____

9. Pretvori zadane binarne mjerne jedinice:

a) 128 Kibit = _____ bit

d) 1500 MB = _____ GB

b) 100 bit = _____ kbit

e) 16 Gibit = _____ MiB.

c) 4096 B = _____ KiB

1.4.**Prikaz znakova standardnim ASCII kodom**

1. Odgovori na pitanja uz pomoć ASCII tablice u udžbeniku na str. 16.
  - a) Koliko mesta u memoriji računala zauzima tvoje ime ako se za zapis koristimo standardnim ASCII kodom.
_____
  - b) S pomoću ASCII tablice 1. zapiši svoje ime kako ga pohranjuje računalo (kombinacijom nula i jedinica).
_____
  - c) Svaki znak u svojem imenu zapiši heksadekadski.
_____
2. Koliko mesta u memoriji računala (u bitovima) zauzima ime SANDRA ako znamo da se za zapis imena koristi:
  - a) standardni ASCII kod: _____
  - b) prošireni ASCII kod: _____
  - c) UNICODE-16: _____
3. S pomoću ASCII tablice zapiši ime SANDRA kako ga pohranjuje računalo u svoju memoriju. Za zapis se koristimo standardnim ASCII kodom.
4. S pomoću ASCII tablice zapiši ime PETAR kako ga pohranjuje računalo u svoju memoriju. Za zapis se koristimo standardnim ASCII kodom.

S					
A					
N					
D					
R					
A					

P					
E					
T					
A					
R					

5. Koliko će prostora (u kilobajtima) u memoriji zauzeti datoteka u koju su pohranjene 24 stranice teksta ako je poznato da je na svakoj stranici ime SANDRA napisano 820 puta (bez razmaka) i ako se za zapis koristimo standardnim ASCII kodom?

6. Očitaj što je zapisano u memoriji računala ako se za zapis koristimo standardnim ASCII kodom. Svako slovo upiši u posebnu kućicu. Radi kraćeg je zapisa svaki znak zapisan dekadskim zapisom.

82	97	68	111	115	84	32	33	33

Koliko taj zapis zauzima mesta u memoriji? Izrazi u bitovima i bajtovima.

Bitova: _____

Bajtova: _____

7. Očitaj što je zapisano u memoriji računala ako se za zapis koristimo standardnim ASCII kodom. Svako slovo upiši u posebnu kućicu. Radi kraćeg zapisa svaki znak zapisan je dekadskim zapisom.

115	114	101	84	78	79	32	33	33

Koliko taj zapis zauzima mesta u memoriji? Izrazi u bitovima i bajtovima.

Bitova: _____

Bajtova: _____

8. Koliko je ukupno znakova moguće pohraniti na memorijski ključić veličine 1 GB ako su znakovi kodirani UNICODE-16 kodom? Rezultat zapiši znanstvenim zapisom.

9. Koliko će prostora (u kilobajtima i kibabajtima) u memoriji zauzeti datoteka, u kojoj su pohranjene 484 stranice teksta, ako je poznato da na svakoj stranici ima 4096 znakova i da se za zapis koristimo standardnim ASCII kodom?

10. Očitaj što je zapisano u memoriji računala ako se za zapis koristimo standardnim ASCII kodom.

01010011	
01110110	
01101001	
01101010	
01100101	
01110100	
00100000	
01110010	
01100001	
11000100	
10001101	
01110101	
01101110	
01100001	
01101100	
01100001	

11. U prikazanoj ASCII tablici zaokruži sva velika slova čiji binarni zapis koda ima točno 4 binarne jedinice.

dekadski zapis kôda	znak	dekadski zapis kôda	znak	dekadski zapis kôda	znak	dekadski zapis kôda	znak
32	razmak	56	8	80	P	104	h
33	!	57	9	81	Q	105	i
34	"	58	:	82	R	106	j
35	#	59	;	83	S	107	k
36	\$	60	<	84	T	108	l
37	%	61	=	85	U	109	m
38	&	62	>	86	V	110	n
39	'	63	?	87	W	111	o
40	(	64	@	88	X	112	p
41	)	65	A	89	Y	113	q
42	*	66	B	90	Z	114	r
43	+	67	C	91	[	115	s
44	,	68	D	92	\	116	t
45	-	69	E	93	]	117	u
46	.	70	F	94	^	118	v
47	/	71	G	95	_	119	w
48	0	72	H	96	`	120	x
49	1	73	I	97	a	121	y
50	2	74	J	98	b	122	z
51	3	75	K	99	c	123	{
52	4	76	L	100	d	124	
53	5	77	M	101	e	125	}
54	6	78	N	102	f	126	~
55	7	79	O	103	g	127	DEL